

Újlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

2017. szeptember

Imádság az Eucharisztia jelenlétében

Az Esztergom-Budapesti Érseki Főhatóság körlevele tette közzé a hírt, hogy 2017. október 7-én templomunkban elsőszebati áhítat lesz. Ezt az ünnepléses szertartást főpásztorunk, dr. Erdő Péter bíboros úr tartja, amelynek keretén belül az Oltáriszentség jelenlétében imádkozzuk a rózsafüzért. Ennek a rövid szeptemberi írásnak az időszerűségét nem a rózsafüzérről való elmélkedés adja, hiszen ez október lelkeségének sajátossága, hanem a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészülete, amelynek 2020-ban fővárosunk ad otthont.

Az Oltáriszentség jelenléte különleges hatással van egyéni és közösségi imaéletünkre. Az imádság Damaszkuszi Szent János szerint a "lélek felemelését" jelenti, Lisieux-i Szent Teréz pedig így ír róla önéletrajzában: "Számomra az ima a szív lángolása, az égre vetett egyszerű pillantás, a hála és a szeretet kiáltása megpróbáltatásban és örömben egyaránt". Ezek a szívből fakadó vallomások jelzik, hogy az imádság lényege szerint az Istennel való személyes kapcsolatnak egyik legszebb megnyilvánulása, amit az Úr személyes jelenléte az Oltáriszentségben indít, vezet és gazdagít.

Az Oltáriszentség jelenlétében való elmélyült imádságról gyakran szerezhetünk tapasztalatot mi is, amikor részt veszünk a csütörtöki és a szombati szentségimádásokon, de akkor is, ha napközben templomunk előterébe lépünk. Gyakran találunk ott hosszasan térdeplő embereket, akik az Úr jelenlétében gondolkodnak napi feladataikról, vagy azért jöttek, hogy megosszák Vele súlyosabb gondjaikat és nagyobb örömeiket. A bíboros úr által vezetett elsőszebati áhítat újabb indítást adhat ennek a szép gyakorlatnak, talán azt is mondhatjuk: újlaki szokásnak.

Ferenc atya

Előítélet

„Jöhet valami jó Názáretből?” (Jn 1,46)

Natanael kérdése megfelel a kor embere gondolkodásmódjának. Názáret Jézus korában jelentéktelen település, mondjuk ki: porfészek volt Galileában. Már maga Galilea is problematikus ebből a szempontból, hiszen egyetlen prófétáról sem tudunk, aki onnan származott volna. Hát akkor éppen a Messiás jönne onnan?

A tanúságtétel, majd a személyes találkozás megváltoztatja Natanael véleményét. Kellott ehhez

valaki, aki tanúságot tesz és hívja, majd kellett a személyes találkozás Jézussal.

A tanúságtétel nekünk is kötelességünk. Tanúságot kell tennünk hitünkről és hívnunk kell másokat a Jézussal való találkozásra. A többi már nem a mi dolgunk. Szent Pál ezt úgy fogalmazza meg, hogy más az, aki vet, más az, aki a növekedést adja, és más az, aki learatja a termést.

Balthazár Zsolt

Keresztény szófejtés

Pap, pápa, pópa

Pap szavunk jelentését egy régebbi forrásból közöljük: „1) Általán, akármely hitvallást követő felekezeten oly személy, ki különösen arra van felavatva, hogy nyilvános isteni szolgálatot tegyen. *Pogány, zsidó, keresztény papok. Római, görög szertartású, protestáns papok.*

2) Különösen a római és görög anyaszentegyházban *misés* v. *áldozó pap*, ki püspöki fölszentelés által képességet és hatalmat nyert, hogy misét szolgálhasson, a szentségeket feladhassa stb.” (Czuczor–Fogarasi: A magyar nyelv szótára, 1862–74)

Szavunknak mindmáig megvan ez a kettős, tágabb és szűkebb jelentése. Tágabban jelentheti a kultikus szolgálatok végzőjét bármely, óegyiptomi vagy távolkeleti vagy keresztény vagy mohamedán stb. vallásban, szűkebb értelemben pedig a katolikus vallásban az apostol-utód püspök által kézrátétellel a papi rend tagjává szentelt „áldozárt”. A szó tágabb jelentése szerint a protestáns lelkészeket is nevezhetjük papnak.

A szó az ókori görög nyelvből ered, amelyben $\pi\alpha\pi(\pi)\alpha\varsigma$, azaz *pap(p)asz* alakban ’apa, atya, papa’ jelentéssel bírt. Ennek megszólító esetében (=vocativus) elmaradt a szóvégi ς (ejtsd: sz). Ám a pap fogalmát az egyház nyelve sokáig a *presbyter* (←gr. $\pi\rho\epsilon\sigma\beta\upsilon\tau\epsilon\rho\varsigma$) vagy a *sacerdos* szóval jelölte, és jelöli részben ma is. A *papa* különös elismerést kifejező, fontos méltóságot jelölő szóként bukkan fel; például Karthágó híres püspökét, Szent Cypriánt a III. század derekán többször is *papa*-nak, vagyis pápának titulálják levelező társai. A megnevezés leggyakrabban, az ókor végétől pedig kizárólag Róma püspökét, Péter utódát illette.

A görögkeleti papokat megnevező *pópa* szó egy gyökérből fakad *pap* és *pápa* szavainkkal. Jelen formájában román jövevényszó, amely esetleg szerb-horvát közvetítéssel is kerülhetett a magyar nyelvbe.

Presbíter

Induljunk ki ezúttal a legrégebbi ismert alapszóból: Az ógörög nyelv $\pi\rho\epsilon\sigma\beta\upsilon\varsigma$

(preszbüsz) szavának jelentése ’öreg, idős’, de átvitt értelemben jelenthetett ’ősz hajú’-t, sőt, ’tiszteltreméltó’-t is. A görög melléknév középfokú alakja (hímnemben) $\pi\rho\epsilon\sigma\beta\upsilon\tau\epsilon\rho\varsigma$ (preszbüterosz), ennek eredeti jelentése tehát ’öregebb, idősebb’. Így nevezték az ősegyházban a vezetői hierarchia középső fokozatát, püspök és diakónus között.

A szó szokásos kiejtésbeli módosulásokkal él tovább a hazai protestáns egyházak nyelvhasználatában, amely *presbíter*-eknek nevezi az egyháztanács (=’presbitérium’) tagjait. Ez híven követi a német protestánsoknál használatos *Presbyter* megnevezést.

Katolikus szóhasználatban is találkozunk sok nyelvben a régi görög *preszbüterosz* származékaival, erősen „zsugorított” formában: Németül *Priester*-nek, angolul *priest*-nek, franciául *prêtre*-nek, olaszul *prete*-nek nevezik a ’pap’-ot.

Érdeemes felfigyelni rá, hogy egy szó, melynek eredeti jelentése ’idősebb, korosabb’, tiszteletre méltó (vezető) személy megjelölőjévé válik. Ez a jelenség máshol is előfordul, pl. a latin *senex* (=’öreg’) középfokú alakja *senior* (=’öregebb’), és ennek származékai közé tartozik pl. az olasz *signore* vagy a spanyol *señor*, melyek mai értelme: ’úr’.

Szaszovszky József

Újra Dúdoló

A nyári megszakítást követően szeptember közepétől folytatódik az Újlaki Dúdoló kisgyermekes családoknak szóló programsorozata. Az elmúlt évhez hasonlóan az időjárástól függően a plébánia kertjében vagy hittantermében zajlik majd az együttlét, ahová elvárjuk a közösségi és zenés élményre vágyó szülőket, nagyszülőket 0-4 éves korú gyermekeikkel vagy unokáikkal együtt. Szokásunkhoz híven sok játékos mondókával, dalocskával, népdallal készülünk, hogy

megörvendeztessük a csöppségeket. A felnőttek kedvére kánonokat fogunk megszólaltatni. A Ferenc atya támogatásával megvásárolt új babahangszereket pedig örömmel használjuk fel énekünk kíséretéül.

Heti váltásban lesz ismét délelőtti és délutáni foglalkozás. Az időpontokat hamarosan a templom hirdetőtábláján olvashatják az érdeklődők.

A Dúdoló szervezői

Budai zárandoklat

„A Boldogasszony Évének (1946. aug. 15. – 1947. dec. 8.) egyik legnagyobb zárandoklata 1947. szeptember 14-én indult a Városmajorból Máriaremetére: Mindszenty bíborost százezres férfisokaság követte. A következő vasárnapon a nők, az ezt követően pedig a fiatalság járta végig ugyanezt a zárandokutat.”

A fent leírt zárandoklatok emlékére már több hasonlót tartottunk a rendszerváltás óta, legutóbb 2012-ben. Most, a 70. évforduló alkalmával szervezett menetben szeretnénk mi, újlakiak is testületileg részt venni. Találkozunk szeptember 16-án, szombaton reggel legkésőbb fél

nyolckor templomunk előtt. A zárandoklat a Városmajorból indul Máriaremetére, a táv 14 km. Út közben az éneklést Tóth Miklós Zsolt és az újlaki schola vezeti.

A zárandoklat délben Erdő Péter bíboros úr szentmiséjével és Rieger Tibor egészalakos Mindszenty-szobrának megáldásával fejeződik be. Kérjük, hogy aki szívesen részt vesz a menetben, jelezze ezt telefonon vagy e-mailben:

Harmat Péter
30/600-33-05,
alelnok@ujlakitemplom.hu

Szaszovszky József
20/27-07-900,
szaszov@t-online.hu

Ferenc-nap

Új keletű hagyományunk, hogy plébános atyánkat koccintással köszöntjük neve napján a plébánia Bécsi út felőli mély pincéjében (meredek lépcső!). Szeretettel hívjuk erre a kedves testvéreket október 3-án, kedden este a szentmise után. Megköszönjük, ha jelzik részvételi szándékukat a képviselőtestület alelnökénél (Harmat Péter) vagy az *Újlaki Hangok* szerkesztőjénél (Szaszovszky József).

Jótekonysági est 2017

Már most szeretnénk tájékoztatni az újlaki híveket, hogy ez évi jótekonysági estünket – melynek megrendezése plébániánk közösségét építi, bevétele pedig idős testvéreink karácsonyi megajándékozását szolgálja – november 4-én, szombaton este tartjuk a Szent István hittanteremben. Kérjük, még ma jegyezzék elő noteszükben ezt a programot!

Hírek, hirdetések

Tanévnyitó Veni Sancte lesz szeptember 3-án, vasárnap a 9 órakor kezdődő szentmisén.

Újjáalakulóban van **ifjúsági gitáros énekkarunk**, amely először szeptember 10-én készül zenélni a diákmisén, és a tervek szerint a *Schola*-val kéthetenkénti váltásban látja majd el a zenei szolgálatot.

Az újlaki Sarlós Boldogasszony Kórus szeptember 17-én ismét előadja **Harmath Dénes *Magnificat*** c. művét, melynek ősbemutatója búcsúkor volt templomunkban. A színhely ezúttal az V. kerületi, Váci utcai Szt. Mihály templom. A koncert 19 órakor kezdődik, vezényel Török Andrea, orgonán közreműködik a szerző.

Augusztus közepén befejeződött **templomunk homlokzatának felújítása**. Ez alkalommal még egyszer hálásan köszönjük a II. Kerületi Önkormányzat anyagi támogatását, a Főegyházmegyétől kapott kölcsönt és főleg az újlaki hívek több esetben igazán nagyvonalú adakozását. Szintén megköszönjük Lasetzky Frigyes és Kiss Márton építészeknek, hogy támogatásként elvégezték a tervezés és engedélyeztetés költséges és fáradságos munkáját, valamint Ferenc atyának az utánajárását és az egyeztetéseket a főegyházmegyei és az önkormányzati hatóságokkal.

A Szent István napi központi szentmisén és körmeneten újlakiak egy kisebb csoportja közösen, a plébánia nevét viselő tábla alatt állva-vonulva vett részt. Jó lenne, ha a jövőben az egyéni résztvevők is csatlakoznának a csapathoz.

Családi események augusztusban:

A keresztség szentségében részesültek:

Augusztus 6: Schreck Odett és Buzál Hanna
 Augusztus 13: Aida–Jade Budai és Rizo Kenderi Olivia
 Augusztus 20: Karácsony Boróka és Farkas Hanna Zsófia
 Augusztus 26: Dedrák Lili
 Augusztus 27: Szepesi Zalán János

Házasságot kötöttek:

Augusztus 5: Fornai Viktor és Köbli Judit
 Augusztus 12: Wojta Kristóf és Lenkefi Éva
 Augusztus 26: Szekendi Tamás és Papp Dorottya Eszter

Halottaink:

Csángó Imréné Ágnes (79), Tóth Ferenc (86), Vámosi Saári Istvánné (újratermetés),
 Illés Józsefné Ilona (88), Kutrovich Józsefné Ilona (93), Gál József (86), dr. Falussy Béla (70)

Plébáninák rendszeres programjai

Miserend:

Újlaki plébániatemplom:

hétköznapokon: 6³⁰ és 18⁰⁰
 vasárnap: 9⁰⁰, 10³⁰, 18⁰⁰

Szent Mihály kápolna:

minden hó első vasárnap 16⁰⁰
 minden hó 18-án 16⁰⁰ (kiv. január)

Szent István kápolna:

hétköznapokon: 17³⁰
 vasárnap 9⁰⁰ és 11⁰⁰

Gyóntatás:

hétfő, kedd, szerda:
 esti szentmise előtt
 csütörtök: esti szentmise után
 péntek: 17³⁰ - 18³⁰
 vasárnap: 10⁰⁰ - 11³⁰

Szentségimádás: minden csütörtökön és minden hónap első szombatján az esti szentmisék után ½ 8-ig.

Zsolozsma: pénteken 7⁰⁰, vasárnap 17³⁰

Gyermeinkéért ajánljuk fel minden hónap 21-én az este 6⁰⁰ (vasárnap a reggel 9⁰⁰) órai szentmisét.

Gyermekeket váró házaspárokéért ajánljuk fel minden hónap első szombatján az esti 6 órás szentmisét.

Minden hónap 27-én engesztelő szentmisét mutatunk be Szent Margit tiszteletére és szándékára.

Minden hónap első hétfőjén papokért imádkozunk 17⁰⁰ órától a Szent Erzsébet teremben.

Együtt imádkozunk a teljes rózsafüzért minden hónap 2-án 16⁰⁰ órától a Szent Margit teremben.

Minden hónap harmadik szerdáján 18³⁰-kor bibliaóra a Szent Erzsébet teremben.

Iroda:

(Bécsi út 32. Tel: 335-3573):

Hétfő, péntek 10⁰⁰ - 12⁰⁰,
 kedd, szerda, csütörtök : 16⁰⁰ - 18⁰⁰.

Karitás (Bécsi út 18.): szombat 16⁰⁰ - 19⁰⁰

Könyvtár: vasárnap 9⁰⁰ - 10³⁰ között.

A Sarlós Boldogasszony Kórus próbái:

hétfőn és csütörtökön 19⁰⁰ - 21⁰⁰ a Szent István teremben (Felhévizi u. 2.).

Minden érdeklődőt szeretettel várunk személyesen a próbákön, vagy telefonon: Török Andrea karnagy (20/483-0149)

Schola próbák:

kéthetente vasárnap 8:30-tól, a szentmise előtt. Mindenkit, aki szeretne énekes oltárszolgálatot ellátni, szeretettel várunk.

Jelentkezni személyesen, vagy telefonon lehet: Tóthné Benkő Krisztina (20/586-0173), Tóth Miklós Zsolt (20/384-0493).

Újlaki Hangok

Megjelenik havonta. **Kiadja:** Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32.

Szerkesztő: Szaszovszky József, műszaki szerkesztő: Balogh András

Felelős kiadó: Beran Ferenc plébános